

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 232

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Γεώργιο Λογιάδη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4060/21.3.2022 Ερώτηση με θέμα:
«Βανδαλισμοί και απαξίωση σε αρχαιολογικούς χώρους της Θεσσαλονίκης»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4060/21.3.2022 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Γεώργιου Λογιάδη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για την προστασία και ανάδειξη των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της Θεσσαλονίκης, εκ των οποίων δεκαπέντε παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά μνημεία είναι εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO βάσει της υπ' αρ. SC-88/CONF.001/08 της 24ης-10-1988 Απόφασης, υφίσταται διαρκής και συστηματική μέριμνα από τις Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ. Εκτός από την καθημερινή μέριμνα του προσωπικού της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης για την αντιμετώπιση των εκτάκτων ζητημάτων, φθορών και συνεπειών παραβατικής συμπεριφοράς, έχουν πραγματοποιηθεί κατά καιρούς, εδώ και δεκαετίες, και πραγματοποιούνται συστηματικά από τις Υπηρεσίες του ΥΠΠΟΑ, με χρηματοδότηση από Εθνικούς Πόρους και Ευρωπαϊκά Προγράμματα, εκτεταμένες εργασίες αποκατάστασης, συντήρησης και ανάδειξης σημαντικού αριθμού αυτών. Επίσης, λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την εκπόνηση μελετών με στόχο την αποτελεσματικότερη προστασία τους.

Ενδεικτικά αναφέρονται η πρόσφατη εκπόνηση μελετών ωρίμασης για βυζαντινά μνημεία της πόλης εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, η εκτέλεση άμεσων εργασιών και η εκπόνηση μελετών συντήρησης και αποκατάστασης για μνημεία οθωμανικής περιόδου, οι εργασίες στο πλαίσιο του έργου «Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Αγιάσματος Αγίου Ιωάννη στη Θεσσαλονίκη», ενταγμένου στο Ε.Π. «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020», η ένταξη στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας των έργων α) «Θεσσαλονίκη: Παναγία Χαλκίων (αποκατάσταση Ι.Ν. και περιβάλλοντος χώρου, συντήρηση ζωγραφικού και γλυπτού διακόσμου)», β) «SUB. 7.2.4. - Θεσσαλονίκη: Ανάδειξη του μνημειακού συνόλου της Ροτόντας (Μνημείο UNESCO) - Προστασία κελύφους και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου», γ) «SUB. 7.2.2. - Θεσσαλονίκη: Αποκατάσταση του λουτρού Μπέη Χαμάρμ ("Λουτρά Παράδεισος")», δ) «SUB. 7.1.4. - Θεσσαλονίκη: Αχειροποίητος (αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης και των μέτρων ασφάλειας, βελτίωση της πρόσβασης και διαμόρφωση - ανάδειξη του άμεσου περιβάλλοντος χώρου)».

Το σύνολο των προαναφερθέντων έργων εκτελούνται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, έπειτα από την έκδοση των εγκριτικών των σχετικών μελετών αποφάσεων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο τήρησης των υποχρεώσεων της χώρας προς την UNESCO και της παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των ελληνικών μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς είναι σε εξέλιξη η πράξη «Ολοκληρωμένη διαχείριση αρχαιολογικών χώρων και

μνημείων – εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης για τα εγγεγραμμένα μνημεία και χώρους της Ελλάδας στον κατάλογο παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO», ενταγμένη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020». Τα Παλαιοχριστιανικά και Βυζαντινά Μνημεία Θεσσαλονίκης συμπεριλαμβάνονται στο εν λόγω έργο και το σχέδιο διαχείρισης των δεκαπέντε αυτών μνημείων δημιουργεί το πλαίσιο για μια ολοκληρωμένη διαχείριση εισάγοντας έναν στρατηγικό σχεδιασμό για κάθε μνημείο χωριστά, θέτοντας προτεραιότητες, στόχους και χρονοδιαγράμματα και καλύπτοντας με πλήρη τρόπο όλες τις πτυχές της διαχείρισης ενός πολιτιστικού αγαθού σύμφωνα με τις σύγχρονες διεθνείς αντιλήψεις.

Επιπλέον, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, προκειμένου να είναι όλοι οι αρχαιολογικοί χώροι και τα μνημεία της πόλης επισκέψιμα, φροντίζει να κάνει όσο το δυνατόν πιο λελογισμένη κατανομή του μόνιμου φυλακτικού προσωπικού, συνεπικουρούμενη και από το εκάστοτε εποχικό προσωπικό, ώστε να εξασφαλίσει μεγαλύτερη διάρκεια στον χρόνο επισκεψιμότητάς τους. Εντούτοις, οι ιδιαίτερες συνθήκες της πανδημίας Covid 19 με αποτέλεσμα την παρατεταμένη απουσία προσωπικού και ο περιορισμένος αριθμός μόνιμου φυλακτικού προσωπικού, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2022, δημιούργησαν προβλήματα στη λειτουργία των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, με συνέπεια να προκληθούν αλλαγές και τροποποιήσεις στο πρόγραμμά τους. Στο πλαίσιο αυτό το Γαλεριανό Συγκρότημα παραμένει κλειστό, με περιορισμένη λειτουργία για ειδικές ομάδες επισκεπτών, όπως μαθητές ή ειδικοί επιστήμονες, μετά από συνεννόηση. Η Εφορεία, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της, προβλέπει ο αρχαιολογικός χώρος του Γαλεριανού να λειτουργεί καθημερινά, εκτός Τρίτης, από τις 8:00 π.μ. μέχρι τις 15:00 μ.μ. και με διευρυμένο ωράριο, μέχρι τις 20:00, με την συνδρομή του εποχικού προσωπικού.

Όσον αφορά στον αναφερόμενο, στην ερώτηση ναό της Αγίας Σοφίας, βρίσκεται σε εξέλιξη από το έτος 2020 το έργο «Αποκατάσταση των υπερών του Ι. Ναού της Αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη», που έχει ενταχθεί στο Ε.Π. «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020» και προσφάτως εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας το έργο «SUB. 7.1.2.- Θεσσαλονίκη: Αγία Σοφία (ενεργειακή αναβάθμιση και ανάδειξη περιβάλλοντος)», ενώ για τον ναό Αγίου Δημητρίου έχει εκπονηθεί μελέτη συντήρησης για τη φιάλη του.

Αναφορικά με τη στάθμευση οχημάτων στον περιβάλλοντα χώρο των δύο προαναφερθέντων μνημείων, επισημαίνεται ότι αυτά αποτελούν ναούς εν λειτουργία. Από πλευράς αρμοδιοτήτων του ΥΠΠΟΑ έχουν γίνει επανειλημμένως συστάσεις και οι απαραίτητες ενέργειες για τον ευπρεπισμό του περιβάλλοντος χώρου τους και την ορθή χρήση αυτού, προς τους λοιπούς αρμόδιους για το ζήτημα φορείς και Αρχές σχετικά με τη μη στάθμευση οχημάτων στον περιβάλλοντα χώρο του μνημείου.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι υπάρχει διαρκής μέριμνα για την προστασία και ανάδειξη των μνημείων της Θεσσαλονίκης, με την ένταξη νέων έργων και την αξιοποίηση πόρων τόσο του Εθνικού σκέλους όσο και των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΒΜΑ
4. ΔΙΠΚΑ - Τμήμα Εποπτείας, κα Μπενίση
5. ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης
6. ΥΝΜΤΕ Κεντρικής Μακεδονίας